

Noi cu cine (sau de ce) votam?

Piata bursiera din Romania este relativ tanara, istoria ei recenta intinzandu-se pe parcursul a ceva mai mult de 10 ani. In decursul acestei perioade, multi factori au determinat o evolutie sinuoasa a pietei, cu urcusuri si coborasuri de o amplitudine deseori ametitoare. La fel ca un arbore care isi croieste drum spre nivelul de sus al mediului ambiant, si piata bursiera romaneasca a reusit sa ajunga la un nivel de vizibilitate in economia romaneasca depasind numeroase obstacole si o persistenta intoleranta a mediului economic.

In mod evident, factorul care a interactionat cel mai mult cu dezvoltarea mecanismului bursier a fost cel politic. Aceasta realitate este una usor de inteles daca tinem cont ca istoria recenta a Romaniei se identifica (din punct de vedere economic) cu un proces de tranzitie spre o economie de piata functionala si europeana, proces impus initial la nivel politic.

Infintarea pietei bursiere in Romania a fost mai degraba o decizie politica, decat o necesitate manifestata a economiei nationale. Si in acest moment majoritatea covarsitoare a instrumentelor tranzactionate provin din aplicarea unor legi si nu din materializarea unor idei de afaceri in emitenti de valori mobiliare care sa cunoasca dezvoltarea prin finantarea bursiera.

Impulsionata la inceput de factorul politic, Bursa romaneasca a fost deseori abandonata de acesta. Daca declarativ putem spune ca am inregistrat o constanta a unei atitudini pozitive fata de existenta si dezvoltarea mecanismului bursier, la momentul in care bunele intentii trebuiau si testate, rezultatele au fost deseori negative.

Exista multe exemple in acest sens, dar poate nici unul nu e mai elocvent decat cel al folosirii pietei in procesul de privatizare. Posibilitatea de a apela la un mecanism transparent, obiectiv si care sa ofere sanse egale celor care ar fi vrut sa fie parte, a fost ignorat in mod evident de catre statul roman cu o consecventa descurajanta.

Pe de alta parte, inapetenta pentru folosirea resurselor financiare pe care piata bursiera le-ar fi putut mobiliza pentru a servi ca surse extrem de ieftine pentru finantarea unor proiecte ale marilor companii de stat a atras multe semne de intrebare privind viabilitatea sistemului bursier si din partea elementului privat al economiei nationale. S-a intrat intr-un adevarat cerc vicios (de genul oul si gaina) in care posibilitatea pietei bursiere de a crea plus valoare pentru companiile romanesti era pusa la indoiala prin prisma dimensiunii reduse a activitatii bursiere, dimensiune care nu reusea sa creasca datorita acestor temeri.

Desi politicul a ghidat evolutia pietei de capital in Romania in ultima decada, influenta acestuia tinde sa scada. Ultimul an a reusit sa demonstreze acest lucru, piata bursiera (la fel ca intreaga economie) reusind sa evolueze mult mai insensibil la zbateriile vietii politice. Se simte o schimbare evidenta pe masura ce piata de capital romaneasca incepe sa se dezvolte exploziv atingand o greutate minimala care sa ii asigure o stabilitate din ce in ce mai evidenta.

In aceasta conjunctura, ultimul eveniment politic major, referendumul pentru demiterea Presedintelui Romaniei, nu a mai "miscat" piata la fel de mult cum s-ar fi intampla in trecut. Pe de alta parte, el a readus in actualitate faptele pe care le-am descris mai sus. Chiar in aceste zile presedintele Basescu a reafirmat viziunea conform careia piata bursiera ar trebui sa joace un rol central in cadrul politicilor de privatizare ale statului roman.

Fiecare chemare la vot a cetatenilor este si va fi privita cu speranta de cei care se prezinta. Speranta unei schimbari. Schimbarea a ceea ce merge prost sau a ceea ce nu merge. Pentru cei implicati (in diverse calitati) in activitatea bursiera speranta este evidenta: declaratiile politice sa se identifice cu actiunile politice.

Alin BRENDEA
Dir. Operatiuni Prime Transaction
18 mai 2007